

DÜNYA BASINI MERKEL'İN TÜRKİYE ZİYARETİNİ MERCEK ALTINA ALMAYA DEVAM EDİYOR

Oya EREN ÖZER

31.03.2010

1 Nisan 2010 Dünya basını Almanya Başbakanı Merkel'in Türkiye'de yaptığı temaları mercek altına almaya devam ediyor. ABHaber,Brüksel'den son gelişmeleri bildiriyor: DIE WELT: SİYAH-SARI, HAYDİ İŞ BAŞINA! --Merkel'in Erdoğan ile Buluşması-- Bulanık beklentilerle ölçüldüğünde Angela Merkel'in Türkiye ziyareti bir başarıydı. Peki o zaman kendisi bu ziyaret öncesindeki günlerde Türk ev sahibiyle karşılıklı iğnelemelerin tırmanmasına, hatta diklenmelere neden izin verdi? Son olarak Almanya'daki Türk olan her şeye karşı bir "nefret" ve "alerji" olduğundan bile söz edildi. Böyle bir şey aslında Şansölye'ye hiç uymuyor. Kinciliğe oynayan bir kampanya son olarak CDU için kötü bir şekilde sonuçlanmıştı. Rhein ve Ruhr'da başarı vadedeceği ise çok daha kuşkulu. Bir zamanlar Türkiye'den gelen insanların çoğunun yaşadığı bu bölgeler uyum konusunda uzaktaki Berlin'de inanıldığından çok daha ileriler. Ancak, bu arada Boğaz'da Almanya'da paralel toplumlar oluştuğu yayıldı. Fakat bunun nasıl kırılabilceğine ilişkin tartışma Merkel'in hükûmeti tarafından değil, Sosyal Demokratların Heinz Buschkowski ve Thilo Sarrazin gibi hoparlörleri tarafından yürütülüyor. Siyah-Sarı Federal hükûmet için şimdiye dek bir rol oynamayan konuyu sistematik bir şekilde ele almak için bugüne dek CDU'dan sadece eyalet politikacısı Armin Laschet girişimde bulundu. Ancak Federal hükûmeti bu durumun ilgilendirmesi gerekir. Zira, Almanya'daki Türkler ve Türk kökenlilerin başarısı iyi ki Ankara'da değil Berlin'de kararlaştırılıyor. DIE TAGESZEITUNG: NAZİK İLGİSİZLİK Şansölye Angela Merkel hakkında Türkiye'ye yaklaşımı konusunda söylenecek en güzel şey kendisinin ülkeye yönelik kayıtsız kalmasıdır. Bu durum Şansölye'nin ülkeye gerçekleştirdiği ve uzlaş sağlandığı söylenen resmî ziyaret ertesinde de geçerlidir. CDU liderinin Türkiye'nin AB müzakerelerine dair söylediği ne varsa Türkiye'nin cesaretini kırmaya yöneliktir. Görünen o ki, Şansölye, Türkiye'nin üyelik müzakerelerinden kendiliğinden vazgeçmesini sağlamayı hedefliyor. Kendisi bu sefer de imzalanan sözleşmelere bağlı kalacağını belirtmekle birlikte çözülmemiş olan Kıbrıs meselesine hemen atıfta bulundu. Zira, Türkleri AB dışında tutmak için Kıbrıslı Rumlar Şansölye'nin en iyi müttefiki konumundadır ve kendisi de bunun farkındadır. Şansölye Merkel'in entegrasyon işlerinden sorumlu Bakanı Maria Böhmer seilmeyen birisidir. Bakan Böhmer, kendisinden öncekilerin aksine göçmenlerin avukatlığını yapmak yerine, insanlara ahmakça çokbilmişlik taslıyor. Merkel ve Böhmer'in izlediği entegrasyon siyaseti neticesinde Almanya'daki kalifiye Türk kökenli göçmenler Almanya'dan adeta kaçıp İstanbul'a yerleşiyorlar. Türklerin izlediği siyaset son yıllarda gittikçe bilinçli bir hale gelmiştir. Başbakan Erdoğan sert çıkışlarıyla tanınan ve sözünü sakınmayan bir siyasetçidir. Kendisinin Avrupa karşısında ricada bulunan birisi durumuna düşmek istememesi halkın büyük bir çoğunluğu tarafından anlayışla karşılanıyor. 10 yıl içinde Türkiye'nin Avrupa ve Almanya'ya ihtiyaç duyduğundan daha fazla Avrupa ve Almanya'nın Türkiye'ye ihtiyaç duyacağı zaman gelmiş olacaktır. O zaman da geriye dönülüp bakıldığında Türkiye'nin kaybedildiği dönem olarak Merkel dönemi akla gelecektir. ZEIT ONLINE: İMTİYAZLI ORTAKLIĞI YOK EDİN --Erdoğan ile Merkel, Aralarındaki Anlaşmazlığı Bertaraf Ettiler. Geriye AB Üyeliği Sorusu Kalıyor. Burada Türkiye'nin Reformları Gerçekleştirmesi, Almanya'nın da Adil Davranması Gerekıyor-- Türklerle hem kucaklaşmak hem de Türkiye'yi

mesafeli tutmak mümkün müdür? Angela Merkel dün ve bugün, Ankara ve İstanbul'da yeniden bu beceriyi göstermeye çalıştı. İki komplike konunun titizlikle dengelenmesi gerektiği için bu profesyonellik gerektiren bir iştir. Bir yanda Almanya'daki Türkler ve Türk kökenlilerin uyumu, diğer yanda Türkiye ile yapılan AB'ye katılım müzakereleri. Angela Merkel ve Tayyip Erdoğan, Ankara'da görüş ayrılıklarını gidermek için gerçekten çaba harcadılar. Şansölye, Başbakanlıkta, AB'nin Türkiye ile "ucu açık müzakereler" yürüttüğünü ve bunları devam ettirmek istediklerinden söz ederken Başbakan Erdoğan tam üyelikte ısrar etti ve her ikisi de bu konuşmalar esnasında gülümsemeye çaba harcadı. Almanya'da Türk okulları ve Türklerin Almanca öğrenmeleri konularında da Şansölye ve Başbakan sakin bir üslupla konuştular. Ziyaret öncesindeki günlerde medya üzerinden kavga etmişlerdi. Bu tartışmada, Almanya'daki Türklerin kimin himayesinde olduğu sorusu ima ediliyordu; Erdoğan mı, Merkel mi? Merkel'in başında bulunduğu CDU bu soruya bugün çok net bir yanıt veriyor: "Tabii ki biz." Uyum zirveleri, CDU İçişleri Bakanlarının İslam Konferansları, Şansölyenin Almanyalı Türklere video mesajı, CDU'lu Belediye Başkanlarının minare ve camileri desteklemesi... vs. Fransa'dan farklı olarak Almanya'nın büyük orta-sağ partisi Müslüman göçmenlerine karşı bir dışlama çizgisi izlemiyor. Almanya'da çok şey yapıldı ama bunlar hâlâ yeterli değil. Bu boşluğu Tayyip Erdoğan doldurmak istiyor. Kendisi de Türk elitlerin direnişine karşı İstanbul'un gri semtinden Başbakanlığa gelme mücadelesi verdi. Bu adam Almanya'daki Türklerin çoğunun kendilerini ikinci ya da üçüncü sınıf insan olarak hissettiklerinin farkında. O, Angela Merkel'in AB ile Türkiye arasında mesafe koymak istediğini de hissediyor. Tam da bu yüzden diklenerek Almanya'da Türk liseleri talep ediyor ve 2011 yılında kendisine oy verebilecek olan yurt dışı Türklerini açıkça cezbetmeye çalışıyor. Bu talebini Merkel'in ziyareti sırasında yumuşatılmış şekliyle yineledi. Erdoğan tüm bunları sadece bir nedenden dolayı yapabilir. Almanya'da bir empati boşluğu oluştu, hatta çifte boşluk. Türklere ve Türkiye'ye karşı. Tüm çabalara ve konferanslara rağmen hükûmet Almanya'daki Türkleri önyargısız bir şekilde kucaklayamıyor. Şansölye ile Türk kökenlilerin çoğu arasındaki en büyük soğukluk ise Türkiye'nin olası AB üyeliği konusunda yaşanıyor. Seyahati öncesinde Merkel bu konuda imtiyazlı ortaklığı tercih ettiğini bir kez daha dile getirdi. Ankara'da ise bu kavramın olumlu algılanmadığını anladığını ifade etti. Peki o hâlde neden kullanıyor? Üyelik yerine "ortaklık" teklifi Almanya'daki Türklerin çoğuna, ister toplumda isterse Avrupa'da olsun birinci sınıftan bu düşmancıl ikinci hatta üçüncü sınıfa indirgenmeyi anımsatıyor. "İmtiyazlı" sözcüğü ise bu bağlamda sanki kendileriyle alay ediliyormuş gibi algılanıyor. Türkiye zaten birçok konuda AB ile anlaşmalı ortak. 2005 yılından bu yana ise üye olup olmayacağı söz konusu. Çok basit bir şekilde ve imtiyazlı olmadan. Bu, Türkiye'nin, nasıl davranırsa davranсын sonunda otomatikman AB üyesi olacağı anlamına gelmiyor. AB üyeliği için şart olan Türk reformları çok yavaş ilerliyor. Merkel sürecin "ucu açık" olduğunu söylerken haklı. Ama o zaman, adil ve hedefli bir şekilde tam üyelik için müzakere edildiğini de söylesin. Bu şu anlama geliyor: Teveccühte bulunarak AB Anlaşmalarının ruhuna uygun bir şekilde ve hiçbir Avrupalıya artık anlatılamayan ikincil önemdeki Kıbrıs maddesini öne sürmeden. Öncelikle de "imtiyazlı ortaklık" kavramı artık siyasi lügattan çıkarılmalıdır. Bu sevimsiz kavram Türkiye'de Almanların itibarına zarar verdi ve Almanya'daki Türklerin kafasına kakıldı. Dediğimiz gibi, Türkleri kucaklamayı ve Türkiye'yi mesafeli tutmayı profesyoneller bile başaramıyor. THE WALL STREET JOURNAL: TÜRKİYE KAPIYI ÇALIYOR: AB GİRMESİNE İZİN VERECEK Mİ? Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne katılma arzusunda tutarlı olmanın getirdiği bir erdem var. İlk olarak 1987 yılında AB'ye katılmak için başvuran ülke, o günden bu yana AB'nin kapısını çalıyor. Gerek avro bölgesinde gerekse daha geniş kapsamlı AB grubunda kırık hatlar ortaya çıkarken, Türkiye'nin Birliğe katılma isteğini yatıştırarak hiçbir şey yapılmadı. İşsizlerin bir kısmını daha ihraç etmek belki de bu isteğin nedenlerinden biri: AB'deki yüzde 9.5'lik orana karşılık, ülkedeki işsizlik oranı geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 14 arttı. Yine de AB üyeliğinin sağladığı serbest dolaşım hakkından yararlanmaya

hevesli olan Türklerin iş bulup bulmayacağı da belirsiz. AB üyeliğinin de bir bedeli var. Merkezi İngiltere'de bulunan lobi grubu Open Europe, AB yasalarının üye ülkelere ağır yük getiren maliyetini açıkladı. Hesaplar AB yönetmeliklerinin 1998 yılından bu yana İngiltere'ye 124 milyar sterline (185 milyar dolar) mal olduğunu gösteriyor. Gerçekler, büyük olasılıkla o kadar da karamsar değil. Yasaların birçoğu AB dayatsın ya da dayatmasın ulusal hükûmetler tarafından zaten uygulanacaktı. Bununla beraber şartlara uymak masraflı oluyor. Buna rağmen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Angela Merkel'in ülkesini ziyaret etmesini, Türkiye'nin tam üyeliği konusunda bir kez daha bastırmak için bir fırsat olarak kullanıyor. Erdoğan zamanını boşa harcıyor. Yunanistan'ın ekonomik krizden kurtarılması konusundaki tutumundan vazgeçmeyen Almanya Başbakanı bu konu ile ilgili de geri adım atmayacaktır. Merkel, vatandaşlarının, paralarının haylaz Yunanistan'ı kurtarmak için kullanılması olasılığına çok öfkeli olduğunu ve Türkiye'ye karşı tutumunu yumuşatmasının onları büyük olasılıkla daha da öfkeli edeceğini biliyor. Fransa Cumhurbaşkanı Nicholas Sarkozy de benzer bir öfke patlamasıyla karşılaşabilir. Asıl neden, Kıbrıs konusunda uzun bir süredir devam eden tartışma değil. Bununla birlikte Türkiye'nin deniz ve hava limanlarını AB üyesi Kıbrıs'a açmaması, ülkenin AB'ye tam üyeliğine karşı çıkanlar için faydalı, taktiksel bir bahane sağlıyor. Asıl neden Türkiye'nin siyasi reformlarını hızlandırması ihtiyacı da değil. Türkiye'nin İslam'a sıkıca sarılması gerçek ancak konuşulmayan bir sorun. Türkiye AB'ye katılırsa 72,5 milyonluk nüfusuyla Almanya'dan sonra ikinci büyük ülke olacak. Türkiye laik bir ülke olsa da, Müslüman nüfusun oranının yüzde 99 civarında olduğu tahmin ediliyor. Eskiden olduğu gibi din Avrupa'nın büyük bir kısmında itici bir güç olmasa da, çoğunluğu Müslüman bir ülkenin kabul edilmesinin, Birliğin yapısını ciddi şekilde değiştireceğine yönelik geniş kapsamlı bir düşünce mevcut. AB'nin Müslüman bir ülkeyi kucaklamasının yararlar sağlayacağını savunan düşünce tarzına sahip bir muhalefet olmasına rağmen, kamuoyu araştırmaları bunun sadece küçük bir azınlığın bakış açısı olduğunu gösteriyor. Bu nedenle AB, uzun süre önce kabul edilen gümrük birliğinin tadını çıkarırken, Merkel'in gerçekleştirdiği kısa ziyarette Türkiye'nin AB'ye "imtiyazlı ortak" olabilmesi görüşü değişmeyecek, ancak Türkiye AB'nin 28. üyesi de olamayacak. Erdoğan itiraz etmek yerine, yakında kurallarında köklü değişiklikler yaşanacak Birliğe katılmayı gerçekten isteyip istemediğini göz önünde bulundurmalıdır. Yunanistan dün sadece ileride sıkıntıları daha da artıracak ceza niteliğinde bir faiz oranıyla tahvil çıkarma hakkını elde etti. İspanya da Protekiz gibi benzer sıkıntılara tehlikeli bir şekilde yaklaşıyor. Merkel'in IMF'nin de katılması gerektiğinde ısrarcı olduğu ve avro kullanan bölge ülkelerinin mutabakata vardığı destek anlaşmaları uzun süre ayakta kalamayabilir. Daha küçük bir avro alanının gerçeğe dönüşme olasılığı bulunuyor. Dışlananlar, tek para biriminin dışında olan ve daha yavaş ilerleyen Avrupa'ya katılabilirler. Türkiye bu grup tarafından daha hoş karşılanabilir. KLEINE ZEITUNG: TÜRKLER MERKEL'E ÖFKELERİNİ HİSSETTİRİYOR --Ankara'nın Yeni Rolüne AB'nin Cevabı Yok-- Almanya ve Türkiye'nin hükûmet başkanları bir araya geldiklerinde, bu katiyen sadece rutin bir faaliyet değildir. Alman-Türk zirve buluşmaları her zaman coşkuludur. Angela Merkel'in Ankara ziyareti de yine yüksek sesli ve sert sözler sarf edilmesine yol açtı. Nitekim Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ziyaretten önce, Almanya'da göçmenler için Türk liseleri açma talebiyle şaşırttı. Avrupa'nın yeni soğuk hanımefendisi, bu tür okulların entegrasyon için verimli olmayacağına işaret ederek öneriyi reddetti. Bunun üzerine Erdoğan, Türkiye'ye duyulan ve kendisinin anlamadığı bir nefretten bahsetti. Fakat okul tartışması daha derinlerde yatan bir kavganın belirtisi sadece. Erdoğan 2008'deki Almanya ziyaretinde, binlerce Türk göçmene hitaben bir konuşma yapmış, "Asimilasyon bir insanlık suçudur" şeklinde saçma bir vecize sarf etmişti. Artık Erdoğan münasebetsiz davranış tarzıyla tanınıyor fakat bu talebin ardında, bu Türk varlığını Avrupa ile kaynaştırmanın ülkesinin AB üyeliği için bir baskı unsuru oluşturabileceğine ilişkin yanlış bir inanç yatıyor. Ne de olsa Türkiye'yi AB'ye katmak isteyen Erdoğan'dı. Demek ki bu sözlerin içinde oldukça büyük bir öfke de gizli.

Gerçekten de son dönemde Türkler genişlemeden yorulmuş olan AB'ye karşı tamamen yersiz bir yabancılaşma korkusunu, şimdiye kadar ki AB genişlemesinin aşırı yükünü ve bilhassa Birlik içinde Yunanistan'daki felakete duyulan öfkeyi hissetmeye başlıyor. Pek çok Türk uzun zamandır AB'nin reddedici tavrına ve engelleme taktiğine kızıyor. Dolayısıyla Avrupa arzusu kaybolma tehdidi altında. Erdoğan bu havayı iç siyaset için kullanıyor ve aynı zamanda özgüven gösterisinde bulunuyor. Zira Türkiye Erdoğan'ın yönetimi altında, kendi bölgesindeki ve dünyadaki rolü için de tamamen yeni bir anlayış geliştirmekte. Türkiye, sahip olduğu jeopolitik ve stratejik konumunda, bir şeyler yapabileceğini biliyor. Ankara artık Batı'nın sadece sadık bir müttefiki değil. Bu yeni özgüven, AB'ye ve bilhassa Almanya'ya hissettiriliyor. AB ve Almanya, Türkiye'yi hâlâ bir şeyler dileyen ülke olarak görüyor. Fakat bu durum güncel ekonomik büyümede makul değil. Alman ekonomisi bunun farkına vardı. Avrupa'nın ve özellikle Almanya'nın siyasetçileri, Türkiye'nin kendini idrak edişine karşı henüz uygun bir cevap bulamadı. EU OBSERVER: MERKEL'E GÖRE AB-TÜRKİYE MÜZAKERELERİNİN UCU AÇIK Almanya Şansölyesi Angela Merkel, pazartesi günü Ankara'ya yaptığı ziyaret sırasında Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki söyleminde sembolik bir farklılık sergiledi ancak Alman lider ve Türk meslektaşı Recep Tayyip Erdoğan arasındaki gerginlikler devam ediyor. Görüşmeleri takip eden basın mensuplarına açıklamada bulunan Merkel, "imtiyazlı ortaklık teriminin Türkiye'de iyi karşılanmadığını" artık anlayabildiğini söyledi. Başbakan Erdoğan ve Almanya Başbakanı arasındaki ilişkiler gergin bir durumda. Berlin ve Paris, Türkiye'nin şiddetle karşı çıktığı bu terimi, Türkiye'nin AB'deki tam üyeliği yerine bir seçenek olarak önermişlerdi. Türkiye, 2005 yılında müzakerelere bir gün AB'ye gireceği anlayışıyla başladığını savunarak, imtiyazlı ortaklık önerisini reddediyor. Türkiye'nin AB üyeliğinin garanti olmadığına ilişkin mesajını yumuşatmayan Merkel, AFP'nin bir haberine göre "Müzakerelerin ucu açık. Biz artık bu ucu açık süreci sürdürmeliyiz." dedi. Merkel ayrıca Türkiye'ye, Ankara tarafından tanınmayan bir AB üyesi olan Kıbrıs'a havaalanları ve limanlarını açarak AB ile yapılan bir gümrük anlaşmasının şartlarını yerine getirmesi çağrısında bulundu. Merkel, "En önemli konu bu protokolün uygulanmasıdır ... Kıbrıs konusunu ele almak zorundayız. Bu hepimizin yararına olacaktır" dedi. Türkiye'nin Kıbrıs ile yapılan gümrük anlaşmasını uygulamaya koymayı reddetmesi, ülkenin AB üyeliği için görüşülmesi şart koşulan 35 bölümden sekizinin dondurulmasına neden oldu. 2005 yılından bu yana 12 başlığı açan Türkiye, bunlardan sadece bir tanesini tamamladı. Buna karşın müzakerelere Türkiye ile aynı zamanda başlayan Hırvatistan'ın gelecek yıl AB üyesi olması bekleniyor. İki lider, gündemdeki bir diğer konu olan, Almanya'daki Türk gruplarının Alman toplumuyla bütünleştirilmesine ilişkin olarak öne sürülen sorularda ise daha uzlaşmalı bir ton kullandılar. Merkel, görüşmenin öncesinde, Erdoğan'ın Almanya'da Türkçe eğitim veren ortaokullar açılması çağrısını reddetmişti ancak Ankara'da iken bu okulların açılacağı haberini verdi ve yine de bunun Almanca öğrenilmemesi için bir "bahane" olmaması gerektiğini de vurguladı. Stern dergisi Merkel'in, "Eğer Almanya'nın diğer ülkelerde, mesela Türkiye'de, okulları varsa ... o halde Türkiye'nin de Almanya'da okulları olabilir." dediğini bildirdi. Almanya'nın, çoğunlukla kapalı gruplar halinde yaşayan yaklaşık 3 milyon Türk asıllı insana ev sahipliği yapıyor olması, bütünleşme ve Alman toplumunun bir parçası olma konularını hassas siyasi konular haline getirmiştir. Diğer yandan, güçlü ekonomik bağların olması da bu iki ülke arasındaki ilişkileri aslında sağlam kılıyor. Türkiye Almanya'nın en önemli ihracat pazarlarından biri. LE MONDE: BERLİN VE ANKARA İRAN KONUSUNDA KARŞI KARŞIYA Merkel, Türkiye'nin İran'a karşı yaptırımların sertleştirilmesini desteklemesini istiyor. Ankara'da 29 Mart Pazartesi günü, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan arasındaki anlaşmazlık konularının uzun listesine İran eklendi. Türkiye ziyareti sırasında Merkel, ülkenin AB üyeliğine karşı çıktığını yineledi ve imtiyazlı ortaklığı tercih ettiğini belirtti. Ancak aynı zamanda nükleer faaliyetlerini sürdürmekle suçlanan İran'a karşı uluslararası yaptırımların sertleştirilmesini istediğini bir kez daha açıkladı. Erdoğan ile

gerçekleştirdiği basın toplantısında Merkel, "Tahran somut bir adım atmazsa yaptırım kararı vereceğiz. Almanya, Türkiye'nin, nisan ayında yapılacak nükleer zirvedeki oylamada ABD ve Avrupa ülkeleriyle birlikte oy vermesinden mutlu olacaktır." açıklamasını yaptı. Merkel, ABD başkentinde gelecek ay düzenlenecek olan nükleer güvenlik konulu uluslararası zirveyi kastediyordu. Washington'un ileri sürdüğu ve Londra, Paris ve Berlin'in desteklediği İran'a karşı yaptırımların güçlendirilmesi fikri Rusya ve Çin tarafından pek iyi karşılanmadı. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin geçici üyesi olan Türkiye de bu fikre sıcak bakmıyor. ABD, İran'a karşı yaptırımlar içeren yeni bir karar tasarısını 3 Martta BM'ye sunmuştu. --Ankara İçin İran "Dost Ülke"-- Erdoğan, Türkiye'nin bu konuda tavrının çok farklı olduğunu ifade etti. "Yaptırım yolunun sağlıklı olmadığı inancındayız. Konu diplomasiyle çözülmeli." dedi. Türkiye, stratejik ilişkiler kurduğu doğudaki komşusu İran'ın tecridine karşı çıkıyor. İki ülke son aylarda ekonomik alanda, özellikle enerji iş birliğini geliştirdi. Erdoğan, İran'ın Rusya'dan sonra Türkiye'nin ikinci büyük enerji ortağı olduğunu belirtti. Ankara ayrıca doğal gaz işlemini konusunda İran ile 4 milyar avroluk bir yatırım anlaşması olasılığını inceliyor. İki ülkenin yöneticileri arasında karşılıklı pek çok sıcak açıklamalar oldu. Türk Başbakan yakın tarihte İran'ı "dost ülke" olarak nitelendirdi. AK Parti milletvekili Suat Kınıklıoğlu'na göre, Türk diplomatlar, İran'ın tutumunu değiştirmesi ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı ile bir anlaşmaya varılması için kulislerde çalışmalarda bulunuyorlar. Erdoğan, İran'ın nükleer programı konusundaki şeffaflık eksikliğine karşı yeni yaptırım kararını, bugüne kadar uygulanan yaptırımların etkisiz kaldığı değerlendirmesiyle indirgemeye çalıştı. İsrail'i ima ederek "başka ülkelerin de nükleer silaha sahip olduğunu ancak onlara yaptırım uygulanmadığını" ifade etti.

Kaynak/Source: